

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S posebnim blagoslovom
Njih Svetosti papeža Leona XIII.,
Njih Prezvzišenosti kneza nadškofa goriškega
in prečastitega generaljnega ministra celega frančiškanskega reda
vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,
mašnik frančiškanskega reda na Kostanjevici.

Vsebina 6. zvezka.

Sedemstoletnica rojstva sv. Antona Padovanskega	161.
Zgodba sv. gorkumskih marternikov.	
IX. pogl. Ranocelnik. Omalius. Zaničevanje cerkvenih obredov	164.
X. pogl. Hezi nadalje zasmeljujejo jetnike. Leonardova pridiga.	168.
Sveti rožni venec. Častitljivi de!, II Kteri je v nebesa šel.	172.
1. Vnebohod po vnanjih razmerah.	173.
2. Vnebohod Kristusov po sadovih.	176.
Bl ženi Janez z Aljveranje, tovariš sv. Frančiška.	
Šesto poglavje. O njegovi spokorni ostrosti.	179.
Mesečna duhovna samota ali pripravljanje na smert.	
Mesec junij. Dopoldansko premišljevanje.	185.
Popoldansko premišljevanje.	188.
Priporočilo v molitev.	192.
Zahvala za vslišano molitev.	192.

V GORICI.
Hilarijanska tiskarna.
1895.

Novosti.

Vsprejemnica v pobožno družbo krščanskih družin v čast sv. družini nazareški, s podobico, posnetkom iz pravil, odpustki in dvema molitvama, pa drobnem papirju za v knjigo, sto komadov 1 gl. 50 kr., s podobico in molitvama na velikem lepem listu za v okvir 100 komadov 10 gl., dobiti v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani**.

Mati prečudna. Šmarnice. Sestavil J. P. Toussaint, duhovnik luksenburške škofije. S pisateljevim dovoljenjem poslovenil **Viktor Steska**, Ljubljana, 1895. Založil V. Steska. Tiskala Katoliška Tiskarna. — Žal, da teh kratkih in lepih šmarnic nismo mogli naznaniti za letos o pravem času; ohranijo pa svojo ceno tudi za na dalje in jih torej priporočamo za drugo leto vsem, ki jih letos niso brali. Cena vezani knjižici z erdečo obrezo je 60 kr. Na poslednjih 91 straneh stoje mašne in vse druge navadne molitve; tako služijo te šmarnice lahko tudi za molitevno knjižico.

Pomladni glasi posvečeni slovenski mladini. 5. zvezek. Uredil in založil **Frančišek Finžgar**. Prodaja Katol. Bukvarna v Ljubljani in druge slovenske knjigarne. Cena je terdo vezanemu izvodu 35 kr., broširanemu 25 kr., po pošti 5 kr. več. Dobiti so razen 1. tudi še vsi ostali zvezki.

Prav radi bi bili naznanili to prijazno knjižico berž ko je izešla ter jo priporočili tudi našim bravcem, ali stvar, ki smo jo želeli na tem mestu prej ko prej doveršiti, nam ni pustila potrebnega prostora. Zdaj lahko spregovorimo o njej nekoliko obširneje in torej tudi, vsaj upamo, z nekoliko večo koristjo. Koristiti namreč gotovo želimo, kolikor je le v naši moči, v vsakem oziru, in ne le temu zvezku, temuč tudi naslednjim, ki naj jih še prav mnogo izide z lepim naslovom: **Pomladni Glasovi**.

Tako bi namreč jaz imenoval to knjižico, ker se prav pravi **gradovi, mostovi, vozovi, zidovi** in torej tudi **glasovi**, ne: **gradi, mosti, vozi, zidi, glasi**. Sicer je imenoval Toman svoje pesmi tudi „**Glasidomorodni**“, ali za sedanjost slovenščino, ko ne mislimo več na kako obče- ali vsaj južnoslovensko mešanico, to prav tako ne bi bilo primerno. Lepo pa prosim, naj gospodje pisavci te opombice ne jemljejo za grajo ali celo osebno žaljenje, temuč za dobrovoljno opozorjenje v predarek; to je le moja misel, ki jo rad spremenim, ako se mi pove kaj boljšega. In prav to velja o vsem, kar želim še nadalje povedati.

Vstavimo se nekoliko pri „popravnih“, ki sicer lepo pričajo o veliki natančnosti gospoda vrejejavca.

„Popravi in beri na str. 80. ne: „Kaj ne obljubijo“, ampak: „**Cesa**“ . . .“ — Mesto je: „Obljubili so vsi, seveda. Kaj otroci ne obljubijo?“ — Po pravici povem, jaz ne bi tu popravljal ničesar; saj se govori v resnici v takih primerih blizu le kaj, ne česa. Vsaj v mojem kraju se pravi sicer: iz čé's, o d čé's, tudi: varovati se čé's; ali: čé's nê'maš, čé's se nê'si nava'dil ali kaj podobnega mislim da bi se težko vtegnilo kje slišati. Pravilo sicer res pravi, da ima stati v nikavnih stavkih roditeljk namestu tožilnika; ali dajmo pravilom tudi po kako izjemo. Saj se vendar menda sme reči, kakor se navadno govori: „Jaz nič ne vem; nisem nič videl in nič slišal“. Ako bi se reklo: „Jaz ničesar ne vem; nisem ničesar videl, ničesar slišal“ bi to pomenilo blizu ravno tisto, vendar z nekako natančnišo določbo, da namreč od tega, o čemer je go-

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XIV. tečaj.

V Gorici, 1895.

6. zvezek.

Sedemstoletnica rojstva sv. Antona Padovanskega.

Proti koncu 12. stoletja po Kristusu, namreč leta 1195, se je rodil gospodu Martinu Buljonskemu v Lizboni na Portugaljskem otrok, ki je imel biti eden najznaniših svetnikov božjih in ob enem največa slava in čast redu sv. Frančiška Asiškega. Sv. Frančišek je bil tedaj trinajstleten deček v svojem rojstnem mestu Asizu in se mu pač ni sanjalo, kako imenitnega duhovnega brata mu je Bog poslal na svet noter tam v daljni Lizboni. To je bil namreč sv. Anton Padovanski.

Njegov oče je bil Martin Buljonski,¹⁾ eden izmej najmočnejših gospodov na Portugaljskem. Oče Martinov, torej stari oče sv. Antona, Vincencij po imenu, je bil prišel na Portugaljsko iz Flandrije, ne vemo natanko, ob kateri priliki. Eden najimenitnejših njegovih prednikov je bil slavni in pobožni Gotfrid Buljonski, ki je peljal prvo križansko vojsko v Sveto Deželo ter bil, pridobivši Jeruzalem, vojvoda in varih božjega groba, ker ni hotel nositi kraljeve krone tam, kjer je Kristus nosil ternovo.

Martin Buljonski je bil oženjen s plemenito gospo Terezo de Taveira, ki je bila kraljeve rodovine asturijske, in mu je

¹⁾ Martim de Bulhão.

rodila razen našega svetnika še troje otrok. Ti so bili: Peter Martinovič Buljonski,¹⁾ Felicijana Martinova Taveira, mati služabnika božjega brata Aparicija, frančiškana, ki ga je ujec njegov, sveti Anton, od mertvih obudil, in Marija Martinova Taveira, ki je bila po zgledu svojega svetega brata nuna v samostanu sv. Mihela v Lizboni.

Sv. Anton se je rodil na praznik vnebovzvetja Marijinega in po stari portugiški navadi je bil na osmino tistega praznika kerščen v veliki cerkvi lizbonski, posvečeni prav tudi vnebovzetju Marijinemu. Pri sv. kerstu so mu dali ime Ferdinand, na čast stricu, ki se je tako imenoval, kanoniku velike cerkve. Ko je vstopil Ferdinand v red sv. Frančiška, je pa ime Anton sprejel, ker je posebno ljubil in častil svetega Antona puščavnika.

Hiša ali palača, kjer je bil sv. Anton rojen, je stala prav nasproti velike cerkve in se je spremenila pozneje tudi v lepocerkev, ki je ohranjena do današnjega dne. Leta 1753 je strašan potres popolnoma porušil lepo mesto Lizbono ter pobil in posul okoli 60 tisoč ljudi; tedaj se je sicer poderla tudi cerkev sv. Antona, vendar ne popolnoma; večja kapela se je skoraj čudežno rešila in tako zlasti tudi izba (quarto), kjer je naš svetnik prvič zagledal luč tega sveta. Cerkev se je po potresu spet popravila in pozidala in je ko cerkev sv. Antona še zdaj in bo čedalje bolj priljubljena vernim, ki jo obilo pohajajo.

Ohranjen je še tudi kerstni kamen, kjer je bil 22. avgusta 1195 sveti Anton kerščen; vrata do njega se že davno ne odpro ko le o praznikih; tudi ga je bilo treba prevleči z lesom, ker so ga bili začeli pobožni kristijani drobiti na kosce.

Mi nimamo namena tukaj na daję popisovati življenja sv. Antona; omeniti smo hoteli le njegovo rojstvo, ker je letos ravno 700 let, kar je prišel na svet in se ta 700letnica zlasti ta mesec (junij) na Portugaljskem z velikimi slovesnostmi obhaja.

Sicer so, še ni tega davno, v Rimu odločili, da se nimajo obhajati stoletnice rojstva keterega koli svetnika, ker se v katoliški cerkvi sploh ne časti dan rojstva, temuč le dan smerti svetnikove, razen rojstva sv. Janeza Kerstnika in Marijinega. Vender je, kaker je zdaj očitno, v našem primeru zmagala pobožnost in navdušenost vernega portugalskega ljudstva, ki se ni dalo zaderžati, da bi se ne veselilo rojstva svojega najslav-

¹⁾ Pedro Martins de Bulhão.

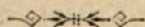

našega moža. Sv. oče Leon XIII. so namreč v lepem pismu do patrijarha lizbonskega kardinalja Jožefa Neto, frančiškana, dovolili in pohvalili vse namenjene cerkvene slovesnosti, posebno tudi veliki mejnarodni katoliški shod, ki se ima obhajati na čast sv. Antonu v Lizboni od 25. do 28. junija. Tudi so podelili že prej za 13. dan junija in celo osmino lizbonskemu mestu priložnost odpustkov kaker v svetem letu in spovednikom dotične pravice.

Dasiravno se pa obhajajo pogloblitne slovesnosti mesca junija, vender tudi mesec avgust, mesec rojstva svetnikovega, ne bo brez njih, vsaj za eno izmej lizbonskih cerkev se napovedujejo za dni 15. do 18. avgusta, kaker natančniše naznanja portugiški „Glas sv. Antona.“

Kaker smo ob svojem času že povedali, izhaja namreč razen drugih časopisov, ki so namenjeni češčenju našega svetnika, omenjeni „Glas sv. Antona“ v raznih jezikih. Mi smo ga videli v francoskem, italijanskem in portugiškem. Poslednji ni samo prestava iz francoskega, kaker so morebiti več ali menj ostali; zlasti bo v njem, kaker je videti, življenje našega svetnika samostojno in obširniše popisano. Tudi več drugih mikavnih reči se bere v tem listu. Posebnega spomina vreden je v zadnjem zvezku pastirski list gori imenovanega kardinalja patrijarha lizbonskega Jožefa III. ravno o slovesnostih sedme stoletnice sv. Antona. Takega navdušenja, kaker se kaže v tem listu, mi hladni Slovenci pač nismo zmožni. Vender je sv. Anton Lizbonski — tako ga ne po krivici imenujejo Portugizi — tudi nam mej najljubšimi svetniki božjimi; saj je nam vže v svojem življenju nekako mej vsemi najbliže prišel in posebno zadnja leta ga razen Marije skoraj bolj ko vse druge svetnike radi kličemo na pomoč v svojih stiskah in potrebah. Gotovo bomo storili prav, ako se ga ta mesec in naslednjega mesca avgusta o njegovi sedemstoletnici spominjamo še s posebnim češčenjem.

Ti pa, ljubi sveti Anton, ki si ob svojem času stopal tudi po naših tleh in gotovo kedaj tudi verne Slovence imel mej svojimi pobožnimi poslušavci, ne pozabi na nas, zlasti v sedanjih naših velikih stiskah, ko se naše glavno mesto ne brez vzroka po tvojem rojstnem kraju imenuje slovenska Lizbona. Naj bi se ne imenovalo tako le po svoji žalostni nesreči, temuč še mnogo bolj po tvoji posebni ljubezni in pomoči!

Zgodba svetih gorkumskih marternikov.

IX. POGlavJE.

Ranocelnik obiše jetnike in je spodbujen od njih poterpežljivosti. — Qmalius vodnik hezov. — Zaničevanje cerkvenih obredov. —

Mej tem časom je prišel ranocelnik. Ko je videl p. gvardijana tako nečloveško in neusmiljeno zdelanega, njegov otečeni in ožgani obraz, njegov oderti in opraskani vrat, ga je spreletela groza in ni se mogel zderžati solz. Gvardijan ga smehljuje vpraša: „Čemu jokaš, prijatelj? Ta odgovori: „Kako bi se ne jokal, ker vidim, kako grozovito so s teboj ravnali!“ Gvardijan mu pa reče: „Meni se pa to še prav malo zdi, kar sem do sedaj terpel za svojo vero, ko je naš Gospod Jezus Kristus toliko za nas terpel, da se nikaker ne da primerjati naše terpljenje ž njegovim. Zavoljo tega sem pripravljen, z božjo pomočjo, še grozovitiše martre, da, tudi najgrenkejšo smert preterpeti za svojo sv. vero.“ Ko sta se nadalje tako ljubeznivo pogovarjala, je zdravnik vprašal p. gvardijana, kaj je čutil in mislil takrat ko so mu bili dali verv okoli vrata. Gvardijan je na to rekel: „Z nekim posebnim veseljem je bilo napolnjeno moje serce, da sem bil za vrednega spoznan preterpeti smert zavoljo spoznavanja sv. katoliške vere.“ Na to je ves prevzet od velikega hrepenjenja terpeti za Jezusa, vskliknil: „O, kako malo in lahko je bilo to, kar sem doslej preterpel zavoljo imena Jezusovega, mojega preljubega Gospoda, ki je toliko preterpel za me grešnika! O, da bi mi dal Bog to milost, da bi moje truplo ud za udom na kosce razsekali, zavoljo katoliške vere“. Ko je to rekel, so se neketeri vojščaki bližali ječi in Teodor je zato opominjal p. gvardijana, naj bode tiho, da ga ne bodo slišali vojščaki in se mu zaradi takih besed še kaj hujšega ne pripeti. Toda Nikolaj se ni dal prestrašiti, temuč še bolj glasno, tako da so ga lahko slišali vojščaki, je rekel: „Naj store z menoj, kar koli hočejo; naj me derejo in pečejo, jaz sem pripravljen vse preterpeti“. To so v resnici besede, podobne onim sv. marternika Ignacija, ki je pisal v svojem pismu do Rimljanov, iz hrepenjenja po terpljenju, da želi naj pride nadenj ogenj, križ, divje zveri in vse martre pekla, da le Kristusa dobi. Ko je na to Teodor

izrazil upanje, da se bo posrečilo prizadevanju njegovih sorodnikov, sprositi mu slobodo, je ponovil Nikolaj besede, ketere je rekel pred kratkim svojemu nečaku : „Ako Bog da, se ne bo nigdar zgodilo, da bi jaz zapustil svoje sobrate in le za se prošost sprejel ; temuč siliti hočem na to, da ako le enega in naj je on tudi najnižji mej nami k smerti obsodijo, tudi meni ne prizanesejo, temuč me puste ž njim skupaj terpeti in vmreti, kaker sem vže večkrat obljubil svojim bratom.“ Te besede je sveti mož večkrat ponovil sè vso odločnostjo, kaker je pravil pozneje ranocelnik. Čudovita moč milosti božje ! Ž njo okrepčan se služabnik božji ni bal nobenih težav, nobenih marter, da on si je celo želel smert, ketere se vender vsaki boji. Z dušo in telesom se je on vsega popolnoma Bogu daroval. To veliko milost božjo pa on tudi ni prejel nepridoma, temuč ona je obrodila tudi pri drugih mnogo lepega sadu ter vnela v njih sercih pravo pobožnost in ljubezen božjo. To velja pred vsem o zdravniku samem. Poprej je bil nekoliko omahljiv v veri, pa besede in poterpežljivost p. Nikolaja ga je tako vterdila, da se ni kar nič pomišljjal dobro storiti marternikom, čeravno je s tem postavil v nevarnost svoje lastno življenje. Vsaki dan jih je obiskal v ječi, včasih se je pustil za nekaj časa celo zapreti ž njimi skupaj, da bi se mogel bolj presto in zaupljivo ž njimi pogovarjati. Skrivaj jim je tudi prinesel čisto spodnjo obleko za preobleči, okrepčevalne pijače in razne druge reči, ki jih je mogel skrivaj pod obleko v ječo prinesiti. Sploh je imel od tega časa naprej toliko gorečnost za katoliško vero in toliko spoštovanje do njenih spoznavalcev, da so ga hezi vže zato sovražili. Mej drugim je kazal svojo gorečnost tudi s tem, da je sprejemal v svojo hišo pregnane redovnike in redovnice ter jim stregel z veliko gostoljubnostjo, čeravno je vedel, da se s tem postavlja v veliko nevarnost.

Kmalu na to so ga hezi v resnici tudi vergli y ječo zavoljo teh del kerščanskega vsmiljenja, pa po prizadevanji njegovih sorodnikov so ga berž zopet spustili. Družba strelcev ga je pa iz števila udov izbrisala z velikim zaničevanjem in sramotanjem. Zavoljo tega preganjanja je šel on sè svežo ženo in otroci prostovoljno iz mesta. Marsiketero skušnjo je moral še prestati ; kot zvest in pravi katoličan je živel do smerti, ki ga je pobrala dvajset let po marterniški smerti njegovega svaka. Vernimo se toraj k svetim marternikom.

Pervega julija, dan pred praznikom obiskanja Marije device, je prišel v Gorkum Janez Omalius obiskat marternike, seveda ne s takim namenom kakor je prišla Marija k Elizabeti, temuč kakeršnega je imel Herod, ki je hotel obiskati Jezusa, novorojenega kralja judov. Ta Omalius je bil prej kanonik v Litihu. pozneje pa je odpadel od katoliške vere. Ni bil sicer imeniten po rodu, toliko bolj pa znan zaradi svojega roparskega in bogoskrunskega življenja ter je kar dihtel pretenje in morijo proti duhovnikom, redovnikom in drugim služabnikom božjim. Tega je poslal s posebnimi naročili iz Brile v Gorkum Viljem Marški, zagrizen sovražnik katoličanov. Omalius je imel le še eno roko, drugo je bil zgubil pred nekaj meseci, ko je bil morski razbojnik in zvest tovariš Lumnijev. Nekega dne so namreč dohiteli na morju bogato obložene španjske ladije, s katerimi so izvažali Španjoljci svoje blago na Francosko in v Belgijo. Ravno cvetna nedelja je bila, tri dni poprej ko so se polastili „povodni hezi“ mesta Brile. Poskusili so oropati ladije, toda Španjoljci, katerim kaker je znano v takih nevarnostih ne vpade tako hitro pogum, so branili svoje premoženje in življenje s toliko serčnostjo, da so postrelili mnogo vojščakov Lumnijevih, Omaliju so pa desno roko odsekali; prisilili so tudi derznega sovražnika k naglemu begu.

Precej ko je prišel Omalius v Gorkum, je šel naravnost v ječo ter pričel derzno in serpo gledati jetnike, kakor bi jih hotel požreti. Na to se zadere nad njimi: „Vedite vi farji in bogožerci (tako jih je imenoval, zaničevaje najsvetejši zakrament), da me je semkaj poslal moj gospod, grof Marški, s tem namenom, da vas vkažem vse obesiti.“ Berž odgovori na to p. vikarij, prešinjnen z gorečnostjo sv. marternikov: „Stori tedaj hitro, kar govoriš; mi vas ne bomo pustili čakati; vsi smo pripravljeni, tudi eden se ne bo obotavljal.“ Ko je grozoviti rabelj te besede slišal, je kar besnel od jeze, škripal se zobmi ter strašno preklinjal in žugal jim. „O, vi kervoločni psi!“ Te besede je izgovoril zato ker je po krivici dolžil duhovnike, da so oni podšuntali vladu, da je dala vsmertiti neketere krivoverce. Sv. cerkev sploh ne zagovarja nobenega prelivanja kervi, ona se trudi le duše nesrečnih pridobiti za Kristusa. Jetniki so se malo zmenili za preklinjevanje in žuganje zdivjanega človeka ter prenesli vse tiho in poterpežljivo.

Tisti dan je prišel v ječo (ne ve se, kedo ga je bil poslal)

rabelj, vzel iz žepa nekoliko vervi ter jih pokazal jetnikom z besedami: „Vidite, kaj je to?“ P. gvardijan in neketeri bratje so precej odgovorili: „Hvala Bogu, da smo vže tako daleč.“ Berž na to slečejo neketerim redovnikom gorenjo obleko, kaker bi se imela tisti trenutek sodba nad njimi izvršiti. Toda vse to je bilo le na videz, da se je napravil jetnikom veči strah. Rabelj je pa vender obderžal njih oblačila in tako so morali terpeti vbogi bratje hud mraz do konca svojega terpljenja, zakaj spodnja obleka jih je malo mogla braniti mraza, posebno po noči.

Mej tem ko se je tako nevsmiljeno ravnalo z brati, so se hezi norčevali iz cerkvenih obredov in pesmi. Eden od njih je znal na pamet nekoliko kitic cerkvene pesmi, ki se je po neketerih krajih pela na praznik svetih aposteljnov Petra in Pavla ter je začel prepevati. Posebno glasno je pel te besede: „Neronova jeza je odločila na različen način vmoriti vaju, kneza aposteljnov, vaju, zmagovalca v raznih bojih; tebe Peter naj bi združil s Kristusom križ in tebe, Pavel, meč.“ Na ta način je zlorabil brezbožni pevec slavospev aposteljnov v zasmehovanje marternikom, ne da bi pomislil, kako v mnogem oziru presega njegova in njegovih tovarišev zdivjanost, besnost Neronovo. Zakaj Neron ni bil kristijan in tudi ni vказal martrati syetih aposteljnov pred zveršitvijo smertne kazni. Ob enem je bil on mogočni rimski cesar, ki je imel postavno oblast, čeravno jo je nepostavno rabil.

Ti ljudje pa so bili kristijani, rojeni od kerščanskih starišev, in ne le od mladosti v cerkvi vzgojeni, temuč tudi dobro podučeni v cerkvenih navadah in obredih, pred kratkim še pravi otroci cerkve in deležniki svetih skrivnosti. Kaker hitro pa jih je okužila kriva vera in so se odcepili od katoliške cerkve, pa so bili berž spremenjeni tako rekoč v divje zveri in nobene meje ni poznala njih grozovitost proti svoim prejšnjim tovarišem in bratom. Ko so dobili s puntarstvom proti postavni oblasti moč v roke, je bilo videti, kaker bi imeli svoje največe veselje nad terpinčenjem in zaničevanjem vernih katoličanov. Vkazavali so razne martre, razne smertne kazni, ne zmeneč se za pravico, brez vsake sence človečnosti, temuč le po svojem sovraštva in besnosti polnem sercu. Najbolj žalostno pri tem pa je bilo to, da mej njimi niso bili le priprosti svetni ljudje temuč tudi odpadli duhovniki in redovniki, ki so ob enem se svojo vero zatajili tudi svoj stan. Naj berž je spadal mej te tudi tisti človek, ki

je brez napake pel latinske besede iz cerkvene pesmi. Sploh so bili iz te verste ljudi vsi pridigarji, ki so jih takrat imeli razuzdani krivoverci. Od njih smemo po pravici reči to, kar pravi sv. Janez o krivovercih sploh: Iz mej nas so izešli, toda niso bili iz nas; ke bi bili namreč iz nas, bi bili gotovo z nami ostali (1 Jan. 2, 19). Toda vernimo se nazaj k naši zgodbi.

V takih okoliščinah so mislili marterniki vsak trenutek da jih bodo zdaj pa zdaj obesili ter so se zato pripravljali na smert z veliko pobožnostjo; posebno so se trudili očistiti svojo vest v natančni in skesani spovedi. Sicer so zaupali na vsmiljenje božje, vender niso hoteli zanemarjati od njega postavljenih pripomočkov milosti; prav pogosto, so se jih posluževali kar je bilo tudi prav in pametno. Sicer so se pa zadovoljili surovi vojščaki za zdaj s tem, da so vboge jetnike tako strašili in jih oropali obleke, kaj hujšega ž njimi storiti se pa takrat niso upali.

X. POGLAVJE.

Hezi še nadalje zasmehujejo jetnike. — Pridiga Leonardova v župni cerkvi. — Katoličani se trudijo brez vspeha. —

Prihodnjo noč so se zopet pridervili pijani vojščaki v ječo ter pričeli zasmehovati jetnike. Po dva in dva redovnika so skupaj zvezali, jih postavili tako sparoma v versto ter jih peljali iz ječe kaker bi šli v procesiji. Na to so jim vzkazali peti: „Menihi pojte! Zdaj greste slovesno v smert.“ Radi so slušali marterniki ter z veselim glasom pričeli peti zahvaljeno pesem. Neki vojščak se je na vso moč derl ter na pamet izpel celo cerkveno pesem. Iz tega smemo sklepati, da nekedaj ni bil le dobro podučен katoličan, temuč najberž tudi v cerkveni službi. In zdaj se je dal rabiti v to, da je zaničeval nedolžne marternike!

Na ta način so pripeljali jetnike do nekega vterjenega prostora v gradu, kjer so se neketeri hezi pri polni mizi kratkočasili in celo noč pijančevali. Neketerim jetnikom se je to sumljivo zdelo ter so mislili, da jih čaka zdaj zadnja večerja; toda to je bil prazen strah. Vojščaki so imeli le ta namen, da bi se po svojem popivanju kratkočasili s tem, da so se iz nesrečnih jetnikov norčevali in z gerdimi besedami jih zbadali. Da bi jim napravili še večji strah, so jim dali kocke v roko in posodo, kamer naj bi jih vergli. Na to jim vkažejo: „Zdaj verzite

vsi kocke v to posodo in koger bo zadelo, ta bo prvi obešen, drugi pa po versti za njim". Na to surovo povelje je odgovoril p. Nikolaj krepko in mirno: „Ni potrebno dolgo kockati; jaz sem prav pripravljen, da me pervega obesite: jaz vže vem, kaj se pravi obešen viseti, ker sem to pred kratkim skusil“. — Ko so se vojščaki vže naveličali nočevati se z jetniki, so jih zopet nazaj v ječo peljali na enak način kaker poprej iz ječe. Pri tej procesiji pa so bili edino le redovniki. Zakaj ostale jetnike so bili prejšnji dan na prošnje in prizadevanje njih prijatelov preselili iz temne, podzemeljske ječe v neko izbo v zgoranjem delu grada, kjer so tudi nekoliko lepše in boljše ž njimi ravnali. Toda tudi tamkaj niso bili popolnoma zavarovani pred zasmehovanjem brezbožnih ljudi. Posebno veliko je imel prestati župnik Nikolaj Popelj. K njemu je prišel neki krivo-verski gorkumski meščan po imenu Lavrencij Tilman ter mu rekel: „Ali se še spominjaš, kako si šel nekedaj s svojim Mahomedom (tako je nesrečnež imenoval Najsvetejše) po ulici in kako si nas pogledal, kaker bi nas hotel predreti z očmi, ko si šel mimo moje in mojih prijatelov hiš? Kaj ne, ti si hotel paziti, bo li kedo pokleknil ali ne, da bi nas zatožil in izdal v smert. Zdaj ste pa padli vi v jamo, katero ste hoteli kopati drugim. Upali ste tukaj vterditi vaše papeževstvo in ohraniti sè silo. Toda jaz sem dobro vedel, da se ne more dolgo vzdržati vaše malikovavstvo. Zakaj, ako je padlo na Angleškem in Nemškem, kako bi moglo ostati tukaj.“ Na te besede krivoverca je Nikolaj malo ali nič odgovoril, zakaj bolj pametno se mu je zdelo molčati kot govoriti. Pripoveduje se pa, da je ta človek in še neki milar zè vso silo delal na to, da bi vse duhovnike in redovnike v Gorkumu polovili in pomorili. Toda pustimo zdaj za nekaj časa jetnike v ječi.

Naslednji dan, na praznik obiskanja preblažene Device Marije, je stopil v tako imenovani veliki cerkvi župnik Leonard na pridiznico. Na ravno tem svetem kraju je nekedaj v svojih pridigah večkrat rekel: „Kederkoli bom stal na tej pridiznici, boste slišali od mene edino le čisto resnico.“ Poslušavcev se je vse terlo; toda težko je povedati, ali ni bilo več volkov in kozlov, kaker pa zvestih ovčic. Prišlo je mnogo hezov, ki so željno pričakovali, da bodo slišali čisto in neskajjeno besedo božjo, seveda v svojem pomenu, kaker so mislili, da jim je bil obljubil Leonard. Toliko število takošnih poslušavcev župnika Leonarda ni

prav nič zbegalo, temuč kaker yselej je tudi zdaj oznanjeval prepričevalno edino le pravi in čisto katoliški nauk. Pridigoval je o Mariji preblaženi devici ter najpoprej proti krivoverskim anabaptistom, ki so tajili, da je Sin božji iz Marije meso na se vzal, dokazal, da je Marija res mati božja in kraljica nebes; na to je zavernil krivoverce, ki so govorili, da se ne sme Marije častiti, niti na pomoč klicati. Proti starejšim krivovercem je z veliko učenostjo jasno dokazal vedno devištvo Marijino. Slednjič je, kaker je bila njegova navada, povabil v svoje stanovanje vsakega, ki je morebiti nasprotnega mnenja ali kateremu pridiga ni še razvozlala vseh dyobja, da bi mu doma še enkrat lepo razložil katoliški nauk ter ga dokazal s sv. pismom in spisi cerkvenih učenicov. Ta pridiga je lep dokaz odločnosti in značajnosti župnikove, zakaj gotovo mu ni bilo neznano, da ga bodo od slej hezi še bolj preganjali zavoljo te odkritoserčnosti. S to svojo pridigo je pa tudi pokazal veliko ljubezen dobrega pastirja do sebi izročeni ovčic, ko jih je s toliko gorečnostjo in navdušeno zgovornostjo opominjal k stanovitnosti v veri. Svojo gorečnost je bil on razodel vže prej, posebno v tisti pridigi, ki je bila zadnja predno so hezi zasedli mesto. V njej je spodbujal svoje someščane k stanovitnosti v katoliški veri in k zapriseženi zvestobi do svojega kralja; ob enem jim je tudi povedal razne razloge za izročitev in proti izročitvi mesta. Mej drugim je rekel: „Ako sprejmete prihajajcče trume hezov v mesto, vam bodo obljubili vse mogoče; pa skusili boste kmalu, kako malo jim je mar za svoje obljube in pogodbe. Tudi oni, ki tako nesterpno čakajo njih prihoda, ker pričakujejo od njih mnogo dobička in koristi tudi ti bodo videli, kako jih je ogoljufalo njih upanje. Potem boste, žalibog prepozno, vsi spoznali, kakošne ljudi ste sprejeli“. Sklenil je z besedami: „Ke bi ne ljubil duš, ki so izročene v mojo skerb, resnično, nikedar bi ne bil tako govoril.“ To pridigo je imel ob priliki obletnice posvečenja neke kapelice, ki je stala blizu mestnih vrat. Ker je bila premajhina za toliko pos'ušalcev je bila pridiga zunaj na prostem. Ravno tisti dan pa in tisto uro so v predmestju ki je bilo tik mestnih vrat pod vodstvom hezov nabirali vojščake. Edino mestna vrata so toraj ločila župnika in sovražne heze. Lahko je bilo tedaj sklepati, da bodo izvedli te njegove besede ter mu hudo zamerili.

Leonard je sklenil svojo pridigo o Materi božji na praznik njenega obiskanja, neglede na to, da so ga poslušali ne le hezi

iz mesta, temuč mnogi ptujci, ki so bili prišli z vojščaki v mesto, se sledečim opominom: „Rotim vas, dobri in zvesti meščani! bodite stanovitni in terdni v katoliški veri, naj pride nad vas, karkoli hoče.“ Posebno te zadnje besede so na vso moč razdražile heze; zakaj spoznali so, da on ni govoril po njih želji, temuč da je oznanjeval popolnoma katoliški nauk. Zavoljo tega so odsej iskali prilike, da ga spravijo v ječo in vmore z drugimi jetniki skupaj. Vender se niso upali kar tako brez povoda izveršiti svojega namena, ker so se bali ljudstva. Zakaj odločni katoličani so bili vsi zavzeti za svojega gorečega župnika in tudi omahljivci so mu bili naklonjeni. To je bil tudi vzrok, da se hezi niso derznili razbiti in vničiti svetih podob, ne leta 1566, ko so po družih krajih tako divjali, ne pozneje, čeravno je bilo mesto Gorkum vže v njih oblasti. Slednjič so seveda storili tudi to zločinstvo, pa še le po tem, ko so bili postavili na stražo tako po ulicah, kaker posebno še okrog velike cerkve veliko število vojščakov, ki so branili vpor ljudstva.

Župnik Leonard je bil tedaj vže tretji dan iz ječe ter je prosto hodil po mestu. Mnogo dobrih njemu naklonjenih meščanov ga je obiskalo. Mej temi je bila tudi mati p. gvardijana, Henrika po imenu, sedemdesetletna, častitljiva in katoliški veri zvesto vdana gospa. Dobra mati je bila, kaker si lahko mislimo, v veliki skerbi zarad svojega sinu; vpraševala je župnika: „Povejte mi vender, gospod župnik, kje je moj sin sè svojimi sobrati? Ali ne pridejo tudi oni kmalu semkaj?“ Leonard ji reče: „Dobra mati! rad bi si dal ušesa odrezati, ke bi jih mogel zdaj tukaj imeti, rešene iz ječe.“ S tem je hotel le od daleč in varno naznaniti materi, v kako veliki nevarnosti je njen sin sè svojimi tovariši. Sicer so se ravno takrat z veliko vnemo potegovali za jetnike neketeri katoliški meščani, toda brezvspešno, ker so jim od druge strani na vso moč mnogi nasprotovali ter poskušali vse, kar bi moglo pogubiti jetnike.

Mej tem se je naznanilo župniku Leonardu, da je mogoče odkupiti za določen znesek denarja tovariša Nikolaja Poplja, le precej je treba odšteti denar. On je skerbel berž, da denar skupaj spravi. Ali malo previdno in modro je storil, da ga je izročil nekemu glumaču, ki je hodil okrog po semnjih, ljudi sleparil z nekakimi čarovnimi deli ter jim prodajal kot zdravilo razne vražarske reči. Oba župnika, zlasti mlajši, sta *ga bila večkrat vže okregala, da razširjuje mej priprostim ljudstvom tako prazno

vero. Ker je pa Nikolaj videl, da nič ne izda nobena beseda in nobeno opominjevanje, je večkrat prosil mestno gosposko, naj vender ne terpi več v mestu tega brezbožnega in pohujšljivega človeka. Toda naklonjenost in prizanesljivost, katero so kazali s tem človekom nekateri mestni svetovalci, je vničila ves trud in vse prizadevanje vnetega in skerbnege župnika. Ta goljuf tedaj in slepar je obljubil, da hoče za določen znesek denarja dobiti od hezov prostost za župnika Nikolaja, pa le pod tem pogojem, da njemu prepuste vso to reč. Bahal se je na vso moč, kolik vpliv ima on pri hezih in koliko velja pri njih njegova beseda. Zaupali so mu ter izplačali potrebni denar. Ali kaker hitro je imel zanikerni človek plen v rokah, pa je skrivaj vbežal iz mesta. Tako se je tudi zmaščeval s tem gerdim djanjem za vse, kar je župnik govoril in storil proti njegovim sleparijam ter vničil serčne želje toliko pobožnih duš, ki so se trudile z velikimi žertvami, da rešijo iz nevarnosti svojega dušnega pastirja.

Sveti rožni venec.

(P. L. H)

Častitljivi del.

II. Kateri je v nebesa šel.

In Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, je bil v nebesa vzet, in sedi na desnici Božji. Marka 16, 19.

Vstajenje od smerti našega Izveličarja je najterdnejša podlaga naše svete vere; je zagotovilo, da je naše bogočastje pravo Božje častje; je zagotovilo našemu upanju, da bomo tudi mi vstali iz groba; je yeselje in tolažba vsem, ki hodijo po tej solzni dolini in hrepené po večnosti. Toda vstajenje Kristusovo je doveršeno še le z njegovim vnebohodom. On ki je prišel iz nebes, ki je kot človek hodil med ljudmi, ki je terpel in vmerl na križu, on je moral vstati od mertvih, moral se je verniti k nebeškemu Očetu, da dokaže, da je Bog in človek ob jednem; da ima moč, življenje pustiti, pa ga zopet nazaj vzeti. Kristus Jezus je dal življenje na križu za odrešenje svetá, pri vstajenji ga je zopet vzal, šel v nebesa in sedi na desnici nebeškega Očeta.

Vnebohod Jezusov je neizrečene pomembe deloma za njegovo osebo, deloma za vse verne kristijane, ki bodo kot udje njegovega telesa ž njim živeli večno. — Premišljajmo vnebohod Kristusov po vnanjih razmerah, pa tudi po sadovih.

I. Vnebohod po vnanjih razmerah.

Kristus ni šel precej po vstajenji v nebesa, ostal je še 40 dni na zemlji, prikazal se je večkrat učencem, in pri raznih prilikah si je prizadeval, dokazati jim, da je resnično vstal, da res živi; govoril je ž njimi, jedel je ž njimi, Tomažu je ponudil roke in stran, naj potiplje ter se sam prepriča. — Razredimo po evangelistih prikazovanja Jezusova po versti in imeli bomo to-le sliko:

Tretji dan po smerti je šel Jezus pred sončnim vshodom zmagonosno iz zapertega groba, nič ni zadržavalo preobraženega telesa, ne teža, ne širnost, ne neprezornost — šel je iz zapečatenega groba, kaker je prišel pozneje skozi zaperta vrata. Sedaj je prišel angelj iz nebes, odvalil kamen, preplašil čuyaje, da so zbežali. Ko so prišle žene zjutraj zgodaj z mazili, da bi mazilile truplo, našle so grob odpert in prazen; precej so naznanile dogodek apostoljem. Peter in Janez sta hitela h grobu, žene pa za njima. Peter in Janez vidita samo mertvaške perte; polna začudenja gresta nazaj domov, žene tudi, sama Magdalena ostane pri grobu in joka; s tem je zaslužila, da vidi Jezusa v podobi vertnarja, spozna ga še le, ko jo pokliče po imenu Marija; po tem je šla za ženami ter jim povedala, da je videla Jezusa. — In glej! sedaj jih sreča Jezus vse skupaj, rekoč „Pozdravljene bodite“. — To je prvo prikazanje. (Mat. 28, 1-9).

Ko so žene zaterjevale apostoljem, da so videle Jezusa, oni pa niso verjeli, prikazal se je Petru samemu. Gospod je res vstalin se je prikazal Simonu, so rekli enajsteri učencema, (Luk. 24, 34) vernivšima se iz Emavs.

Tisti dan sta šla dva učenca v Emavs, Jezus se jima pridruži kot ptujec, se razgovarja ž njima, spoznata ga pri lomljenji kruha. (Luk. 24, 31.)

Še tisti dan se je prikazal četertič enajsterim apostoljem, Tomaža ni bilo zraven, ko so bili zbrani in se razgovarjali o tem, kar sta povedala učenca, stal je mej njimi, in rekel: „Mir vam

bodi, jaz sem, ne bojte se“; dal se je potipati in jedel je ž njimi. (Mark. 16, 14. Luk. 24, 36.)

Petič se je prikazal osem dni pozneje, ko je bil tudi Tomaž zraven; čeravno so bile duri zaklenjene, on je stal mej njimi in rekel: „Mir vam bodi!“ Razgovarjal se je s Tomažem, pokazal mu rane; in Tomaž je izpovedal svojo vero z besedami: „Moj Gospod in moj Bog“. (Jan. 20, 26.)

Šestič se je prikazal Jezus sedmerim učencem na Tiberijskem jezeru v Galileji, spoznali so ga po obilnem vlakcu rib. Pri tej priliki je rekel Petru: Pasi moja jagnjeta; pasim ovcem (Jan. 21, 1. 17).

Sedmič se je prikazal apostoljem in drugim vernim na neki gori v Galileji, kamer jim je že prej rekel priti. Tukaj jim je vzkazal, naj grejo po svetu oznanjevati evangelij, naj učijo vse narode, in kerščujejo (Mat. 28, 19).

Med tem časom, v teh 40 dnevih je pripravljaval Gospod apostolje na njih poklic, vstanovil je naj važniše naredbe za cerkev.

Štirideseti dan po vstajenji se je zopet prikazal enajsterim, ko so bili pri mizi, zavernil jim je njihovo nevero in terdobo-serca, da niso verjeli, da je vstal, tistim, ki so ga videli, in je rekel: „Pojdite po vsem svetu, oznanjujte evangelij vsej stvari; kedor veruje in bo kerščen, on bo izveličan, kedor pa ne veruje, on bo pogubljen“. (Mark. 16, 15). — Odperl jim je um, da so razumeli sv. pismo, obljubil jim pomoč pri čudežih in obljubil svetega Duha z besedami: „In jaz vam pošljem obljubo svojega Očeta, vi pa ostanite v Jeruzalemu, dokler ne boste navdani z močjo z visokosti“, (Luk. 24, 49), to je dokler ne prejmete svetega Duhá.

Na to jih je peljal v Betanijo na Oljisko goro, vzdignil roketer jih blagoslovil; in prigodilo se je, ko jih je blagoslavljal, da je šel v nebesa, megla ga jim je odnesla spred oči; oni so gamolili in šli veseli v Jeruzalem nazaj. — Dotlej zgodovina.

Sedaj pa premislimo malo okoliščine vnebohoda in razmere. Da je šel Jezus v nebesa — o poldne — z Oljiske gore — blagosloveč apostolje — na oblaku — vse to ni brez pomembe.

a.) Jezus je prišel k apostoljem, ko so bili pri mizi zbrani, pravi evangelist Marka; to je bilo o poldne, zato je sedaj v neketerih krajih pobožna šega, da se poldanska ura na dan vnebohoda posveti bogoslužnosti in dolgi molitvi. — Prav pristavlja.

sv. Avguštin k psalmistovim besedam: „Zvečer, in zjutraj, in opoldan bom pripovedoval in oznanjeval“ (Psl. 54, 18), ter pravi: „Na večer najdem Gospoda na križu, ob jutru pri vstajenju, opoldne pri vnebohodu; na večer pripovedujem poterpežljivost umirajočega, zjutraj preslavljam življenje vstajajočega, opoldne prosim, naj Sin sedeč na desnici Očeta prosi za mene“. Kaker dospe sonce opoldne do najvišje stopnje, tako se vzdigne sonce milosti — Kristus — opoldne na višine nebeške, da se žarki in moč njegove luči razprostirajo na vse strani; kaker je bil nekedaj Adam zapojen iz raja kmalu popoldan, tako je šel drugi Adam, Kristus, precej popoldan v nebeški raj, ter ga odperl Adamovim otrokom.

b.) Kraj, odkoder je šel v nebesa, izbral si je Jezus Oljisko goro, ta je od Jeruzalema oddaljena sobotno pot, to je, tisoč korakov. Tukaj je hotel nastopiti zmagonosno slavno pot, ker se je tukaj pričelo njegovo terpljenje v največi britkosti, v največem ponižanji. Njegove stopinje so se vtisnile v tla, kjer se je vzdignil. — Gledé na vtisek stopinj je videti, da je Jezus pri vnebohodu imel obraz obrnjen proti severo-zahodu, da bi tako pokazal gnjus nad hudobnim in nevernim jugo-vzhodom, in pa z milostivim pogledom privabil k veri barbarski zahod. Ko so ljudje križali Jezusa, obrnili so njegov obraz proč od Jeruzalema proti zapadu, češ, da ni vreden, gledati na sveto mesto; pri vnebohodu pa je Jezus sam se obrnil od Jeruzalema in pa gledal proti rimski cerkvi vzdigajoči se izmeji paganov; tje v Rim je hotel napotiti dva glavna apostolja, Petra, svojega vidnega namestnika in glavarja cerkve, in pa Pavla, učitelja narodov, ki sta tako rekoč cerkveni očesi, naj bi se iz Rima razširjal blagoslov kerščanstva po celi zemlji. V dokaz naše vere, da je Jezus na križu in pri vnebohodu gledal proti zapadu, zidajo se še sedaj cerkve proti jutru, to je tako, da je veliki altar obrnjen od jutra proti zahodu (Allioli).

c.) Kar se tiče načina pri vnebohodu pravi evangelist sv. Luka (24, 51): „Učence blagosloveč se je Jezus ločil od njih in šel v nebesa“. — Jezus Kristus je jedini pravi višji duhovnik, kot tak ima opravilo — darovati — blagosloviti in moliti za ljudstvo. In tako je res končal svoje delovanje na zemlji z blagoslovom, da ga nadaljuje pri Očetu na veke. Temu blagoslovu Kristusovemu prava podoba je zadnji blagoslov ma-

šnika ob koncu daritve svete maše; s tem blagoslovom se podeli delež daritve vsem pričujočim pravovernim.

d.) Slednjič je še omeniti, Jezus je šel na oblaku v nebesa. Oblak je večkrat omenjen, kedar je govorjenje, da se je Bog prikazal in kaže veličastvo Božje. On sam pravi: „Moj sedež je na stebru oblaka“. (Sir. 24, 7.) — Z oblakom je peljal Bog Izraeljce iz Egipta; po dnevi je šla pred njimi temna megla, po noči se je pa svetila. V oblaku se je Bog prikazal Mozesu, gora Sinai je bila v meglo zakrita, in Bog je dal Mozesu deset zapovedi. Mozesov šotor je bil z oblakom zakrit: „In oblak je šotor pričevanja pokril, in čast Gospodova je to napolnila“; . . . . zakaj oblak Gospodov se je po dnevi na šotor vlegel, in po noči je bil ognjen, da so vsi Izraeljski rodovi po vseh prebivališčih to videli“ (Moz. II. 32, 36); v Salomonovem tempelju je bil tudi oblak. —

Sè vstajenjem je preslavljal naš Gospod in Izveličar veličastno zmago nad vsemi sovražniki. Vnebohod pa je slavnostni vhod v domovino po tej zmagi. Jezus Kristus je prejel plačilo za neizmerno terpljenje in bolečine, ki jih je prestal; nebeški Očega je posadil na svojo desnico, in mu dal vladarstvo; naš Odrešenik sedi na desnici nebeškega Očeta, pa ne samo kot Bog, ampak kot Bog in človek ob jednom. Človečanstvo, to je, človeška natora, ki se je borilo na Oljiski gori v kervavem potu, ki je izdihnilo dušo na Kaljvariji, to človečanstvo, ta človeška natora, ki jo je Jezus vzel iz Device Marije, zedinjena z Božjotatoro je pri vstajenju zopet oživela, in šla v slavnostnem vходу v nebesa; in sedaj sedi in kraljuje v nebesih človeška natora zedinjena z božjo natoro Sinú Božjega. — Tedaj človečanstvo in božanstvo zedinjeno sedi na prestolu Božjem. In v tem smislu poje Cerkev veliki tjedem: „O blaženi greh Adamov, ki si zaslužil takega in tolikega Odrešenika“. Zakaj greh je vzrok, da se je včlovečil Sin Božji; ke bi ne bilo greha, ne bi bila človeška natora posajena na desnico Božjo. Oj molimo skrivnostna pota usmiljenja Božjega, ki nesrečo spremeniti more na blagoslov; hvalimo neizmerno modrost nebeškega Očeta, ki je s Sinom povzdignil vesoljno človeštvo.

2. Vnebohod Kristusov po sadovih.

Kaker je bilo vse delovanje Jezusovo blagodejno za izveličanje naših duš, tako nam vnebohod daje in oživlja pravo vero,

nam krepí terdno upanje na milost in večno življenje. nam vne-
ma serčno ljubezen do Boga in božjih reči.

a.) Dokler je Jezus bival med apostolji, čislali in ljubili so-
ga kot svojega Gospoda in dobrotnika; kot učenika, iz čigar
ust so serkali besede življenja, toda njih vera je bila še slaba
in omahljiva, nestanovitna. Ko jim je pa po vnebohodu odtegnil
svojo telesno pričujočnost, so ga začeli častiti in moliti v nepre-
magljivi veri kot pravega živega Boga, kot svojega Odrešenika
in Izveličarja; niso več zahtevali, da bi ga gledali s telesnimi
očmi, tipali njegovo telo z mesenimi rokami; oni so spoznali in
dovzeli Gospoda v veri z dušnim razumom. „V tem smislu mo-
ramo umeti“ — pravi cerkveni učenik sv. Leon — „besede Je-
zusove, ki jih je govoril po vstajenji Magdaleni: Nikar se
me ne dotekni, nisem še šel k Očetu (Jan. 20, 17),
kaker bi rekel: Nikar me ne spoznavaj po telesu s telesnimi čuti,
za tebe imam nekaj višjega pripravljenega — Magdalena po-
menja tukaj cerkev — namreč kedar pojdem k Očetu, bodeš me
spoznala bolj popolnoma, bolj resnično; umela boš, kar ne tiplješ,
verovala, kar ne vidiš“. — Notranje spoznanje Jezusa razsvit-
ljeno od žive vere, presega unanje poznanje po telesu za toliko,
koliker je duša višja mimo telesa. Čim višje stopa sonce na ne-
bu, tem bolj razsvetljuje in navdušuje Jezus Kristus sveto cer-
kev z žarki svoje milosti tem bolj, čim više biva v veličastvu
na desnici nebeškega Očeta. Apostolji so bili po vstanji in po vne-
bohodu tako vterjeni v veri, da so vse dušne moči, misli in že-
lje, obračali na Jezusa, sedečega na desnici Očeta, kateri ni bil
ločen od Očeta, ko je stopil na zemljo, in ni zapustil apostoljev
(cerkve), ko je šel nazaj k Očetu, — če tudi ga niso videli s
telesnimi očmi.

b.) Pred vnebohodom je velel Jezus apostoljem, naj prosijo
Očeta v njegovem imenu: „Ako prosite Očeta kaj v
mojem imenu, vam bo dal, prosite, in bote prejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno. (Jan 16, 24.)
Kar velja apostoljem, to velja cerkvi, to velja nam vsem. — Tako
množi vnebohod Jezusov našo vero, še bolj pa podpira naše
upanja; zakaj Kristus je našo človeško natoro v nebesa presadil,
on nam daje veselo upanje in zagotovilo, da bomo tudi enkrat
tja gori prišli, če bomo vredni, in to je zavisno od nas samih.
On je glava, mi smo telo, glava ni brez telesa, telo brez glave
ne more živeti. Kjer je glava, tam naj bodo udje. Saj je Gospod

sam kot Višji duhovnik molil: Oče! hočem, da bodo tisti, ketere si mi dal, tudi z menoj tam, kjer sem jaz. (Jan. 17, 24.) Ali kaker pravi sv. Pavel, mi smo zasedli nebeški raj z Jezusom zaradi tesne zveze z njim: Bog nas je oživil s Kristusom vred, in nam dal sedeti v nebesih s Kristusom Jezusom. (Efez. 2, 4—6.) Jezus je bil človek kaker mi, on je vzel na sé naše telo, našo kri, da bi nas deležne storil svoje božje nature v nebesih.

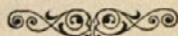
To zaupanje se nam še bolj vterdi, če pomislimo, zakaj je šel Gospod v nebesa. Tam opravlja on naše zadeve, on stoji pred obličjem Božjim kot naš zagovornik, da bi serd Božje pravice potolažil, z eno roko kaže nebeškemu Očetu svoje rane, drugo podaja pa nam. — O da bi pač vselej prejemale za to roko s terdnim zaupanjem: „Zagovornika imamo tam“, pravi sv. Bernard, „varen pristop imamo tje, kjer stoji mati pred sinom, in sin pred očetom; mati kaže sinu svoje serce in persi, sin kaže očetu svoje rane“.

c.) Če večkrat povzdignemo dušne oči tje, kjer sedi Jezus na desnici svojega Očeta, zbuja se v naši duši hrepenenje svete ljubezni. Jezus vleče naša serca k sebi, kaker sam pravi: Kedar bom povišan, bom vse k sebi potegnil. (Jan. 12, 32.) Jezus je naš zaklad; naša duša je mirna le takrat, kedar je zedinjena z Jezusom, pravi sv. Avguštin. Kerščanska duša! obudi večkrat serčne želje z Jezusom sklenjena biti. To se godi zlasti pri svetem obhajilu; če ne moreš pristopiti k obhajilu, opravi vsaj duhovno obhajilo; obudi serčno kesanje čez grehe in reci: „Jezus, pridi vsaj v duhu v moje serce, obžalujem vse svoje grehe“. To se lahko zgodi pri vsaki maši. — Blager dušam, ketere so se odtegnile hrepenenju za posvetnim razveseljevanjem, in najdejo dušno veselje pri Jezusu, po besedah sv. Pavla: „Iščite, kar je gori, kjer je Kristus sedeč na desnici Božji; hrepenite po tistem, kar je zgoraj, ne po tem, kar je na zemlji.“ (Kol. 3, 1).

V srednjem veku so kazali ljubezen do Jezusa zlasti s tem, da so romali v sveto deželo, Palestino, in obiskovali kraje, koder je hodil Jezus. — Bil je plemenitaš, navdušen tega pobožnega duha; on se je pripravil na daljnjo pot s čisto, popolno, skesano spovedjo, prejel je zakramente za vmirajoče ter napotil se z domu; ko pride v sveto deželo; začne obiskovati po versti kraje, posvečene po Jezusovem obhodu. — Naj prej je šel v

Na z a r e t, kjer je Beseda božja meso postala; premišljeval je ljubezen Božjo do človeka — in jokal. Šel je v B e t l e h e m in ogledoval kraj, kjer je Jezus na slamici ležal in jokal. Šel je na reko Jordan, kjer je bil Jezus kerščen od Janeza; šel je tudi v puščavo, kjer se je Jezus pripravil s postom na učenje; in kjer je premagal skušnjavca. In tako je obhodil vse kraje, kateri so bili posvečeni s kakim dogodkom iz Jezusovega življenja, ter premišljeval dotične dogodke in molil z vneto ljubeznijo do Jezusa. Stopi še na Kaljavarijo, ter si živo pred oči predstavi Jezusa visečega na križu, kot spravno daritev med nebom in zemljo — in moli verno; gre še v Jezusov grob — in moli. Na zadnje gre na Oljisko goro, od koder je šel Jezus v nebesa; poklekne na zemljo, poljubi sledove Jezusovih stopinj in goreče moli: „O moj sladki Jezus; jaz ne najdem nobenega sledu več po tebi na zemlji; serčno želim za teboj iti v nebesa; reši moju dušo iz ječe tega telesa.“ Od goreče ljubezni pade na tla, serce mu počí — in vmerje. — O blažena smert! (sv. Frančišek Saleški).

Blaženi Janez z Aljvernije, tovariš svetega Frančiška iz njegovega 1. reda.

Šesto poglavje.

O njegovi spokorni ostrosti in kako si je
pripasal železen obroč.

Oglejmo si še njegovo ostro spokornost, ki je bila tako velika, da nam je ž njo poterdil, da sta baje tako spokorno živela tudi blaženi Hilarijon in Frančišek. Rekel je namreč izverstni učitelj sveti Avguštin: „Če sem kedaj kaj čul, kar se mi je zdelo nemogoče, sem vender verjel, da je mogoče, ko sem opazil da se je nekaj enakega že primerilo.“

Ta pobožni mož je živel tedaj v resnici čudno spokorno ter je služil Gospodu, da rečem z besedami aposteljnovimi, (II. Kor. XI. 27.) v lakoti in žeji, v pogostnih postih, v mrazu in nagoti, v bičanju in skoraj nemogočem nočnem čuvanju in drugih občudovanja vrednih ostrostih. Celo njegovo življenje je bilo ta-

ko rekoč velik post. Imel je namreč navado, da je preživel že v svojih mladih, močnih letih, kakor tudi na stare dni vse štiridesetdanske poste samo ob kruhu in vodi. Bilo jih je nič menj ko šest: namreč tisti trije na čast svetemu Martinu, na čast svetemu Frančišku in veči post.¹⁾ Tem je iz proste volje dodal še tri druge, ob katerih ne samo, da se je ravno tako ostro postil, temuč se je še tudi čudno mertvil; namreč po enega na čast svetemu Duhu, na čast Mariji Devici in svetim angeljem. Tudi na dneve pred godovi svetnikov in vse petke se je ostro postil ob kruhu in vodi in je potem vedno prav zelo varčno jedi vžival. Včasih ga je bilo tudi videti, da je v zmernosti prestopil mejo človeško mogočega. V nekem štiridesetdanskem postu namreč se je s tako gorečnostjo uril v zmernosti, da dan na dan ni nič drugega vžival, kakor samo toliko zelišč, kolikor jih je mogel v roki deržati mej dvema perstoma in še te brez soli, brez olja in brez octa. Za pijačo pa je imel samo vodo.²⁾ Neki drugi štiridesetdanski post je tako opravil, da v njem posamezne dneve nič drugega ni vžival, kakor le toliko v merzli vodi namočenih bobov, kolikor jih je mogel v pesti deržati. Spet drugi štiridesetdanski post je preživel zapert v celici. Ves ta čas pa je povžil

¹⁾ Sveti Frančišek je zapovedal v svojem vodilu razen posta ob vseh petkih celega leta še dvojni štiridesetdanski post: enega namreč od vseh Svetih do Božiča in cerkveni post, ki se mu pravi tudi veliki ali veči post pred veliko nočjo. Razen tega dolžnega posta je priporočil še tretjega, ki ga je sam postil od praznika svetih treh kraljev celih štirideset dni zaporedoma v spomin na post Gospodov v puščavi. Post od vseh Svetih do Božiča, ki se mu je reklo tudi post na čast svetega Martina, in blagoslovljeni post po blagoslovu, ki ga je obljubil sveti Frančišek tistim, ki ga spolnujejo prstovoljno, in cerkveni post, ti trije posti so se v celem redu vedno obdrževali. Frančišek pa še ni bil zadovoljen s tem. Postil se je še tri druge poste, enega na čast svetih aposteljnov Petra in Pavla, drugega na čast Marije Device in tretjega na čast svetega nadangelja Mihela. Mnogo njegovih učencev ga je v tem posnemalo, ali pa so si zbrali, kakor ta naš blaženi Janez, mesto teh treh tri druge namene, namreč na čast svetemu Duhu, vnebovzetju Marije in svetim angeljem. — Kar je te in druge svetnike tako priganjalo k postu in jim ga tako priljubilo, to je bil veliki blagoslov, ki so ga odtod dobivali za dušo in telo, kar cerkev kratko in lepo omenja, ko poje v postnem preglasji: „qui corporali jejunio vitia comprimis, mentem elevas, virtutem largiris et praemia. Hvalo zaslužiš, o Bog, ki s telesnim postom strasti zatiraš, duha povzdiguješ, čednost in plačilo deliš.“ Post očiščuje, razsvetljuje in posvečuje kristijana.

²⁾ Kakor piše Jernej iz Pize, je vžival celih trideset let za pijačo samo vodo.

le šest in štirideset zelo majhnih ječmenovih hlebčkov, tako da je imel za vsaki dan po enega. Vina ni pokusil čisto nič. Še drugi štiridesetdanski post je tudi prepostal zapert v celici in ves ta čas je spraznil malo košarico prepečenega kruha (biskota), tako da je sleherni dan zavžil le en košček, kakih 6 unč (12 lotov.)

Ves drugi čas, ki ga je preživel na gori Aljverniji, naj si bo po leti ali po zimi, je jedel le po enkrat na dan in sicer zvečer. Pa tudi tu se je še le takrat oteščal, ko je že bratom nekoliko časa bral mej večerjo, če mu ni bilo treba pujim gostom družčine delati, kar se je tudi včasih primerilo. Takrat ni hotel biti posebnež; zato je pri takih priložnostih vzel od vseh jedi, ki so bile prinesene, in včasih celo dvakrat na dan. Od te ostre zderžnosti je tudi odjenjal, če se je moral pečati s pridiganjem. Na svojih apostoljskih potih se je namreč v vsem ravnal po svojih tovariših.¹⁾

Kaj naj vam povem o mrazu in nagoti, ki jih je preterpel? Že sem omenil, da razen navadne halje iz grobega in okornega sukna in razun hlač ni imel ničesar, da bi se branil mraza, edino to, da je dokler je stanoval na gori Aljverniji nosil plašč, kaker vsi drugi bratje.²⁾

Na dalje je hodil v mlajših letih svojega redovnega življenja še celo po zimi doli v cerkev svojih redovnih bratov po težavnih in zavolj prepadov nevarnih stezah, posebno v velikem snegu in temnih nočeh, da bi bil pri polnočnih skupnih molitvah in drugih redovnih vajah. Ta pot od njegove celice do cer-

---

¹⁾ Tako se je zopet pokazal evangelijskega moža in poslušnega sinu svetega Franciška. Kristus je rekel svojim apostelnom, ko jih je razposlal: „Na svojih potovanjih jejte, kar se vam da,“ in Francišek, apostoljski mož in zvesta podoba Kristusova, daje svojim sinovom v vodlu ravno tisti nauk. Janez tedaj sprejme z ljubeznijo, kar ljubezen da in se varuje, da ne bi bil komu zopern.

²⁾ Tudi ta plašč je nosil ne iz zločnosti, temuč iz pokorščine. Na tisti visoki gori, ki ji slavni laški pesnik Dante po pravici pravi „crudo sasso“ (pusta skala), so noči merzle, tako da je celo večkrat v poletnih nočeh treba plašča, še bolj pa v zimskih. Zato nosijo bratje po volji predstojnikov vedno plašče, nekaj zato, ker sleherni noč opravljajo molitve na koru, nekaj pa zavolj tega, ker hodijo po opravljenih molitvah mej petjem svetih pesem na čast svetega očaka Franciška v slovesni procesiji (in to se zgodi tudi vsaki dan po večernicah) h kapeli svetih ran, da bi tukaj počastili kraj, kjer je Francišek prejel milost svetih ran Kristusovih.

kve je bila precej dolga¹⁾ in vsled ledu pogostoma tako spolzka, da dostikrat brez čevljev ni mogel varno stopiti; spodletavalo se mu je in padal je tako, da se je ves v sneg zgubil. Ko se je s teškim trudom tako iz njega izkopal, prišel je včasih še ves snežen v cerkev, ter tam stoje molil in pel hvalo božjo s preserčno pobožnostjo in veselega duha, jasnega, vedrega lica.

Ako je prebival na Gori, ni imel nikedar drugačnega ležišča, kaker deske, položene na zemljo ali na kamne, na njih slamnico in belo medvedovo kožo za pokrivalo. Na to pa se ni vlegel, temuč navadno je tu le sedel. Še kot mlad redovnik ni prizanašal svojemu telesu. Občudovanja vredno je bilo njegovo mertvenje in šibanje lastnega telesa. To strahovanje je bilo včasih takosilno, da je bil pogostoma ves kervav. Večkrat je prebdel celo noči v molitvi. Nekedaj je toliko noči prečul, da jih bo mnogo to imelo komaj za mogoče, kaj še le za verjetno, da bi mogel človek tako strogo živeti. Sicer pa, ako bi kedo ne hotel verjeti take ostrosti, naj se spomni tiste besede, ki jo je izrekel apostelj Pavel, ne toliko glede sebe, kaker glede drugih svetnikov, ki so svoje meso križali sè strastmi in poželjenjem vred. (Fil. IV. 13.): „Vse morem v njem, kateri me močnega dela.“

Ta sveti mož je namreč cela tri leta živel v tako strogi čuječnosti, da ni nikedar niti bde niti spe sedel ali ležal, temuč, če je bdel, je stal vedno na nogah, in še celo takrat, keder ga je posilil zaspanec, ni sedel, temuč stoje je spal, naslonjen na zid ali na drog. Ta tri leta je sedel le tisti čas, ko je bil sè svojimi brati v koru ali kapiteljnu ali pri jedi. Taka ostrost in strogost mu je seveda morala oslabiti telo. Neko noč, ko se je tako premagoval²⁾, čuti na enkrat bolečino v telesu, kaker človek, ki se prevzdigne pri pretežkem bremenu.

Tu toraj, v nočni tihoti, je čutil vso svojo siročino. Opazil je, kako mu je telo opešalo za siužbo bratov. Čuteč se tako rekoč vsega izdelanega prilize z veliko težavo v cerkev in po-

¹⁾ Ljubezen, ki jo je od otročjih let kazal do samote, je ohranil celo svoje življenje. Zato ni imel v samostanu nobene celice, temuč je živel s pripuščenjem predstojnika kaker puščavnik na gori, kakih pet minut nad samostanom v mali celici, (tako so smeli tudi drugi), ki se je še ohranila. Blizu tu je kapelica, sezidana po njegovi smerti njemu na čast, Janezova kapela imenovana. Pred njo je prostor, dolg kakih 30 čevljev in 14 širok, ograjen, brez trave. Tu ne sme stopiti noben romar. Kleče se plazijo po njem, iz spoštovanja do Zveličarja, ki se je tu sprehajal z blaženim Janezom.

²⁾ To je, da bi po konci stal na nogah.

božno poprosi Gospoda Jezusa v najsvetejšem zakramentu, naj mu zopet milostno podeli prejšnje zdravje in moč. Solze ga oblivajo, ko opravlja to molitev. Pa glej! Komaj jo zmoli, že je tudi vslišan pri Gospodu. Novo življenje mu prikipi po udih in zopet čuti, da ima prejšnje zdravje. Na to pa mu razodene Gospod, da nima nobenega dopadajenja nad njegovo prenapeto oostrostjo v bdenji. Od tega časa je Janez zato toliko prijenjal svojemu telesu, koliker se je spodobilo, ter mu je privoščil na pravem kraji in o pravem času potrebni počitek.

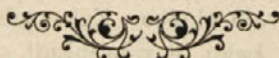
Ker ga je priganjal nenavadni duh spokornosti in strogosti, je želel takrat, ko je bil sprejet v red in še ni imel 15 let, da bi nosil na svojem telesu železen pas. Ni pa vedel, kako bi ga mogel dobiti, ker taka vaja ni bila navadna v redu. V njegovi mladeniški in pobožni gorečnosti mu pride na misel, da naj ga gre iskat v kuhinjo. Tam res najde železno orodje, ki ga potrebujejo pri kurjavi, tiste klešče za ogenj. Te najprej raztegne in zravna, ter priganjan od duha Gospodovega si jih dene okoli ledij ter zapne s pripravo, ki jo imajo navadno take klešče na konceh, da se ž njo prijemajo goreči otrinki. Tesno se ga oklene ta železni obroč. Ko je že preživel en mesec v teh kleščah, zapazi škodljive nasledke. Meso pod obročem mu začne gnjiti in želodec odpoveduje svojo službo. Zato zdaj odloži to trapilo. Sam nam je pravil, kako je zabrenknil obroč, ko ga je odpel in odletel od njegovega telesa v podobi loka. Odtod pač lahko sklepamo, kakšno moč in jakost je moral imeti deček, ko si je priravnal železo in pa tudi, kako veliko terpljenje mu je moralo prizadevati železo, ki se je celi mesec tako tesno oklepalo njegovega telesa.

Bere se tudi o svetem Janezu Krizostomu in o svetem Baziliju, da sta zavolj velike pokore, ki sta jo skupaj delala na gori pri Antijohiji, prejela od Gospoda milost, da sta bila obvarovana mesenih skušnjav. Zato ga ni vzroka, da bi imel kedo za neverjetno in nemogočo tisto milost, ki jo je gospod podelil Janezu in za katero je dajal on sam v svojem sercu božjemu vsmiljenju čast in hvalo.

Da bi železni obroč še dalje nosil, to mu je bilo, kaker je skusil, nemogoče. Mesto tega je vzel zdaj prav gerbav, vozlat konop in ga dolgo časa nosil pod svojo navadno obleko, edino, ki jo je imel, prepasan ž njim na golem telesu, in sicer skrivaj,

da ni nihče za to vedel. Prav pogostoma smo ga slišali praviti, vendar ne zato, da bi se sam hvalil, temuč v počeščenje božjega vsmiljenja, da je Bog njegovo meso tako podvergel duhu in mesenost pameti, ko še prvega začetka mesenosti ne občuti. Naj se le sleherni zmed nas podverže tako ostri in terdi pokori, pa bo morebiti prejel ravno tisto milost od Gospoda. Kar se tiče mene, jaz bi se prej čudil, če bi bila po tako ostrem in spokornem življenji od mladih dni sem¹⁾ pa do starosti mogla še tleti kaka iskrica poželjivosti v njegovem telesu. Mnogo sem jih videl, ki so slišali pripovedovati take stvari, pa vsega tega niso nič verjeli, ker ponatorni človek ne razumne tega, kar je božjega duha (I. Kor. II. 14.) Ta milost, ki jo je imel Janez, pa že tudi zato ni neverjetna, češ, da je tako redka pri ljudeh. Ker, kaker beremo, jih jo je imelo po milosti božji mnogo svetnikov, p. blaženi Frančišek, in kaker pravi sveti Gregor, blaženi Ekvicij, blaženi Benedikt in veliko drugih. Ker pa roka Gospodova ni okrajšana, se ne smemo čuditi, če je Bog ravno to milost podelil v naših časih temu svetemu možu.²⁾

¹⁾ Že kot dete v materinem naročji je začel pokoro. Kaker sveti Nikolaj, blažena Kunigunda iz reda svete Klare in drugi svetniki je tri dneve v tjeđen, ob ponedeljkih, sredah in petkih le po enkrat sesal.

²⁾ Te pisateljeve opazke se še mnogo bolj podajejo sedanjemu času. Toda verni kristijan se ozira sè svetim občudovanjem in stermenjem gori na tako veliko spokornost, hvali Boga, ki je čuden v svojih svetnikih in se z nova uči na takih zgledih, ki jih sicer tako ne more posnemati, pa mu jih tudi ni treba tako ostro, kako zelo je res, da nebeško kraljestvo silo terpi, in da si ga bojo samo tisti zaslužili, ki se sè silo, — sè zatajevanjem, pokoro, s hojo po križevi poti, ki edina vodi v nebesa, za nebesa prizadevajo. „Zakaj ne vsi, ki pravijo, gospod, gospod, pojdejo v nebeško kraljestvo, temuč samo tisti, ki store voljo mojega očeta, ki je v nebesih“, pravi Kristus, večna resnica.

Mesečna duhovna samota

ali

pripravljanje na smert.

Mesec junij.

(Predvečerno premišljevanje glej prvi zvezek na strani 15.)

Dopoldansko premišljevanje.

Na posebni sodbi.

„Kaker je ljudem odločeno enkrat
vmreti potem pa sodba“. Hebr. 9,27.

Kaker hitro človek zadnjikrat zdihne in se njegova duša loči od telesa, zagleda pred sabo, na ravno tistem kraju, kjer je vmerl, Kristusa, svojega sodnika, in precej se začne sodba. Ta sodba je silno strašna in veliki svetniki so se tresli, keder so mislili nanjo. Denes jo premišluj tudi ti, da se je boš začel bati že zdaj, ko jo moreš še popraviti. Posebna sodba je strašna prvič zavoljo sodnika, drugič zavoljo reči, ketere se bodo preiskovale in tretjič zavoljo obsodbe, ketere ne boš mogel popraviti ali spremeniti. Pridi, sveti Duh in razsvetluj me mej tem premišljevanjem, da ga bom dobro opravil in po njem tudi živel. Sveti Peter, prosi za me!

1. Posebna sodba bo strašna zavoljo sodnika. Kaker hitro se bo ločila duša od tvojega telesa, bo prišel k nji sam večni sodnik, kaker piše sv. Lukež v svojem evangeliju: „Bodite pripravljene, zakaj Sin človekov bo prišel ob uri, ob kateri se vam ne zdi“. ¹⁾ Sv. Avguštin pravi, da se bo dobrim ljubezniv prikazal, hudobnim pa strašan. Kako se boš vstrašil, ko boš prvič zagledal Jezusa in razserjenega videl! „Gdo bo pred njegovim serdom stal?“ vprašuje prerok Nahum²⁾; in po besedah sv. Bernarda bo duša grešnikova pred Jezusom bolj terpela kaker ke bi bila v peklu. S kakim strahom si stopil kaker otrok pred jeznega očeta! s kakim strahom stopi zatoženec pred sodnika, podložni pred ražaljenega cesarja! Ali s koliko večim

¹⁾ Luk. 12, 40.

²⁾ Nahum 1, 6.

strahom bo duša stopila pred Jezusa, keterega je zaničevala in žalila na tem svetu! Bog je vsmiljen z grešnikom, dokler grešnik živi na tem svetu, po smerti pa preneha božje vsmiljenje in se začne božja pravica. Ko bodo duše grešnikov zagledale razžaljenega večnega sodnika, bodo rekle goram: „Padite na nas, in zakrite nas pred obličjem njega, ki sedi na sedežu in pred jezo Jagnjetovo“.¹⁾

Oh, kako se bom vstrašil, ko bom po svoji smerti zagledal svojega sodnika, ki je sam Jezus, „Gospod pa je, ki me sodi“²⁾. In kako bi se tudi ne bal, ker po psalmistovih besedah nisem nič pred Bogom, „Moje bitje je kaker nič pred tabo“³⁾. O moj Bog, ne čakaj, da me boš sodil takrat, ko se boš jezil nad mano, „Gospod ne svari me v svojem serdu in ne tepi me v svoji jezi“⁴⁾. Bojim se zdaj stopiti pred tvoje obličje, ker sem te velikokrat in zelo razžalil. Pa ker me pustiš še živeti na tem svetu, terdno upam na tvoje veliko vsmiljenje, prehiteti te hočem s ponižno spovedjo. Prehitujmo njega obličje sè zahvalo.⁵⁾

2. „Sodba se je vsedla in bukve so bile odperte“⁶⁾. Odperte bukve bodo sv. evangelij, (za redovnike in ude tretjega reda tudi njih sveto vodilo) in pa vest. Na sodbi bo duša brala v sv. evangeliju in vodilu, kaj je bila dolžna storiti, kako bi bila morala živeti; vest ji bo pa povedala, kaj je storila, kako je živela. Naenkrat bo očitno vse, kar je storila v tem življenju, dobro in hudo; le ena sama prazna beseda ne bo ostala skrita. Vsaka slaba misel, želja in beseda, vsak ničemeran pogled bo razodet; kaj bo še le z grehi, ketere je storila v otročjih in mladeniških letih, ketere je storila v odrasli in sivi starosti! Razodeti bodo vsi grehi, tudi naj bolj skriti, grehi, ketere so storili drugi za voljo nje, ker je druge pohujšala, v greh napeljevala, greh svetovala, ali ker ni varovala drugih greha, kaker bi bila morala po svoji dolžnosti. Na ti sodbi bo razodeto tudi vse dobro, kar je opustila, ali pa slabo opravljala, kaker zapravljen čas, radovoljno raztresene molitve, pridige, po katerih ni živela, sveti zakramenti, ketere je prejemala nemarno, iz same navade, mo-

¹⁾ Razod. 6, 16.

²⁾ 1. Kor. 4, 4.

³⁾ Ps. 38, 6.

⁴⁾ Ps. 6, 2.

⁵⁾ Ps. 94, 2.

⁶⁾ Dan. 7, 10.

rebiti nevredno, v smertnem grehu. „Vse to bo videla duša v enem trenutku, piše p. Pinamonti, sama bo, tresla se bo, in nihče ne bo zarjo govoril, nihče je ne izgovarjal . . . 1). Vse to bo videla duša na sebi prav čisto in v veliki svetlobi. „In zgodilo se bo tisti čas, da bom preiskoval Jeruzalem (dušo) s svetilnicami“²⁾ tako govori Bog sam po preroku Sofoniju. Pri ti luči bo videla duša, kako gerd in ostuden je greh, in ko bo zagledala na sebi te ostudne grehe, se bo sama sebe sramovala, in kako rada bi še enkrat živela na tem svetu, da bi se očistila teh gerdih madežev, pa prepozno je! Tisti krat bo vse drugači mislila o grehu, o pokori in dobrih delih, kaker misli zdaj v tem življenju.

„Ne hodi v sodbo sè svojim hlapcem, ker pred tvojim obličjem ni nihče izmej živih pravičen“³⁾, „Ako boš na pregrehe gledal, Gospod, gdo bo obstal, o Gospod“⁴⁾. Kako bom odgovarjal o toliko milostih, ketere sem slabo rabil, o času, ki sem ga mnogo zapravil! Kaj bom rekel, keder bodo prišli na dan moji nesramni grehi, ketere zdaj skrivam v dnu svojega serca, ketarih še pri sveti spovedi nisem razodel. Strašna bo za me ta sodba; na eni strani bodo vsi moji storjeni grehi, na drugi hudobni duh, pod mano pekel, nad mano neskončno pravični sodnik, ki me bo pehnil v peklenko brezдно zavoljo mojih grehov! O moj Bog, odpusti mi moje grehe! Daj mi milost, da bom pogosto mislil na posebno sodbo in se vsak dan sodil sè spraševanjem vesti dvakrat ali vsaj enkrat. „Ako bi sami sebe presodili, ne bi bili sojeni“⁵⁾.

3. Na to bo sodnik sodbo sklenil. „Poberi se spred mene, prekleta,“ bo rekel duši, ki se je ločila od telesa v smertnem grehu. Kaker keder trešči, bodo zagermele te besede duši. Ti nisi vredna, da bi stala pred mano in pri meni vživala večno veselje, poberi se v večni ogenj, kamer te vleče teža tvojih grehov, v društvo zaverženih angelov, ketere si bolj poslušala kaker mene, svojega Odrešenika. Ako bo šla tvoja duša s tega sveta z majhinim grehom, jo bodo angeli peljali v vice, kjer se bo v ognju tako dolgo čistila, da bo popolno vsa čista, in ter-

1) P. Pinamonti. esercizi sp. di s. Ignazio. medit. 4. per 4. giorn.

2) Sofon. 1, 12.

3) Ps. 182, 2.

4) Ps. 129, 3.

5) 1. Kor. 11. 31.

pela tako dolgo, dokler ne bo preterpela vse časne kazni. Ako se bo ločila tvoja duša s tega sveta brez vsakega greha in na tem svetu preterpela vso časno kazen, bo šla z Jezusom naravnost v nebesa. Eno teh treh, pekel, vice ali nebesa, čaka po smrti tudi tebe; zdaj visiš mej peklom in nebesami, po smrti boš padel pa tja, kamer si bolj nagnen, kaker drevo; zdaj si še lahko sam izbereš, po smrti pa ne več. „Če drevo pade proti jugu ali proti severju, kamer koli že pade, tam obleži.“¹⁾

Verujem, o moj Bog, kar piše tvoj sveti apostelj Pavel, da bo prejel pri sodbi vsak, kar si je zaslužil v tem življenju, dobro ali slabo. Tudi jaz bom prejel, kaker si bom zaslužil v tem življenju ali nebesa, ali vice, ali pekel. Stokrat in stokrat se ti zahvalim, da me nisi poklical s tega sveta, ko je bila moja duša v smertnem grehu, in mi daješ čas in priložnost, da morem še očistiti svojo dušo, v tretjem redu se greha laglje varovati in za stare grehe pokoro delati. Zadnji čas je, da začnemo spolnjevati božje in cerkvene zapovedi, sveto vodilo in dolžnosti svojega stanu. Terdno sklenem varovati se vsakega greha, posebno pa tega (imenuj ga), v keterega največkrat padem; za stare grehe bom delal pokoro, ker boljše bo za me, da se očistim na tem svetu v vodi solz pokore, kaker pa v vicah v ognju. Podpiraj me, o moj Odrešenik, da bom mogel deržati ta sklep do smerti, po smrti pa z drugimi slišati tvoje vesele besede: „Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta.“²⁾

Popoldansko premišljevanje.

Na smertni postelji peče bolnika njegovo storjeno zlo.

„Tožila te bo tvoja hudobija, in tvoje odvernjenje od mene te bo grajalo“. Jer. 2, 19.

Bog je človeka vstvaril, da bi mu na tem svetu služil, po smrti se pa pri njemu veselil v nebesih na večne čase. Za to neskončno plačilo tirja Bog od človeka samo to, da se varuje hudega in dela dobro: „ogiblji se hudega, in delaj dobro.“³⁾

¹⁾ Pridig. 11. 3.

²⁾ Mat. 25, 34.

³⁾ Ps. 33, 15.

Kako se je pa varoval budega, greha, in dobro delal, nato mu mora dati vsak človek odgovor pri sodbi. Pred večnega sodnika stopiti na sodbo so se bali celo svetniki, ki so natančno spolnjevali božjo voljo; kako se mora bati še le grešnik, ki je Bogu nasproti delal? Že na smertni postelji ga vest peče, očita mu, da ni živel po božji volji. Bog mu po vesti očita: „To (grehe) si delal, in sem molčal; krivo si mislil, da sem tebi enak (da mi je prav, kar ti počenjaš); grajam te in ti stavim pred oči“ (tvoje življenje)¹⁾, grehe, ketere si sam storil in drugi zavoljo tebe. Na smertni postelji delajo grešniku nemirno vest njegovi lastni in pa tuji grehi; „presuni moje meso s svojim strahom; zakaj tvojih sodba se bojim“²⁾; zdaj, dokler jih morem zbrisati in pokoro zanje delati; napolni me s svetim strahom, razsvetli mojo pamet, da bom mogel svoje grehe prav spoznati, jih obžalovati in sovražiti, storjeno pohujšanje pa popraviti. Marija, pribežališče grešnikov, sprosi mi to milost pri svojem božjem Sjnu. Sveta Marija Magdalena, prosi za me!

1. Na smertni postelji vidi grešnik vse svoje grehe, ketere je storil v mislih, s željo, z besedo in v djanju, kar je slabega steril in dobrega opustil, in spozna, da je z grehom svojega nebeškega Očeta razalil, nebesa zgubil, pekel zaslužil. Ako se je spovedal vseh svojih grehov, se lahko tolaži, da so mu odpuščeni; ali veliko spovedi je neveljavnih, ker si ljudje premalo vest sprašujejo, še veliko več je pa neveljavnih po nauku svetega Frančiška Saleškega, ker nimajo prave žalosti in kesanja in terdnega sklepa varovati se greha. Si nisi morebiti tudi ti svoje vesti premalo spraševal? Nisi hodil k spovedi, pred katero si obujal kesanje hitro, samo z jezikom, brez žalosti in studa nad grehi, brez terdnega sklepa? Ne živiš po spovedi tako, kakor prej? Misliš, da bo Bog vprašal tebe na sodbi tako, kakor ti zdaj svojo vest? On govori po preroku Sofoniju: „Preiskoval bom Jeruzalem s svetilnicami“³⁾ (tudi naj skrivniše grehe), in Kristus sam je rekel: „Ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo; ampak kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.“⁴⁾

Sveta Terezija je videla v peklu veliko duš, ki so se na

) Ps. 49, 21.

2) Ps. 118, 120.

3) 1, 12.

4) Mat. 7, 21.

zemlji spovedovale, pa slabo¹⁾. Hočeš tudi ti k njim priti? Prišel pa boš, ako boš nevredno prejemal svete zakramente, posebno pa še, ako si, ali boš zamolčeval smertne grehe pri spovedi. „Gdor se na persi tolče, pa ne poboljša, grehe vterjuje, pa ne odjeme“, pravi sveti Avguštín.²⁾

„Grešil sem, in v pričo tebe sem hudo storil³⁾, ker nisem držal tvojih svetih zapovedi, o moj Bog. Ni zapovedi, da bi je ne bil prelomil. Gdo pa spozna vsak greh, „gdo spozna pregreho“⁴⁾ Ali, kaj bo z mano, o moj neskončno pravični sodnik, ko mi boš že na zadnjo uro vse grehe razodel? „Kaj bom počel, keder bo Bog vstal mene soditi? in ko bo prašal, kaj mu bom odgovoril?“⁵⁾ Pobožni kralj Ezekija se je zelo jokal na smertni postelji⁶⁾, sveti Hijeronim, ki je čez sedemdeset let bičal svoje telo, ostro se postil in drugo pokoro delal za svoje grehe, on je zdihoval: „Kolikerkrat premišlujem ta dan (sodbe), vselej se tresem na celem telesu“⁷⁾. Kako se bom tresel še le jaz, ki sem grehu tako vdan, ko me že zdaj vest tako peče po vsakem storjenem smertnem grehu? Kaj bom začel, ko mi boš začel kazati greh za grehom in njih hudobijo? Se ne bom nigdar grehu odpovedal? bom vedno nosil nemirno vest? Oh ne, svojo vest bom očistil z dobro veliko spovedjo (ako je še nisi opravil), in za vsako spoved bom svojo vest dobro spraševal, zelo bom skerbela, da bom resnično obžaloval svoje grehe, vseh smernih se obtoževal in po spovedi zelo varoval, da ne bom padel v stare grehe. O moj Bog, poterdi ta moj sklep, keterega sem zdaj napravil s tvojo sveto pomočjo.

2. Bolniku delajo nemirno vest posebno grehi, ketere so drugi zavoljo njega delali, jih delajo in jih bodo še po njegovi smerti. Krivoverec Berengar je rekel na smertni postelji: „Kmalu bom moral stopiti pred sodnji stol božji in dati račun od svojega življenja. Glede svojih grehov, upam, da so mi odpuščeni, ker sem delal pokoro zanje, glede grehov pa, ketere so storile osebe od mene zapeljane, se zelo bojim, da bom pogub-

---

¹⁾ P. Bellecius, Christianus pie morens. vol. 2 adjut XIII.

²⁾ Thom. Hybernicl: Flores sanctorum. verb. peccatum.

³⁾ Ps. 50, 6.

⁴⁾ Ps. 18, 13.

⁵⁾ Job. 31, 14.

⁶⁾ 4. Kralj. 20.

⁷⁾ In Matth.

ljen, ker ne vem, kako bi jih popravil.“¹⁾ Zoper takega grešnika vpijejo za maščevanje zavoljo njega pogubljene duše v peklu, njih stariši, boter, botra, svetnik patron, angelj varih, ker jim je vzel tovariša; zoper njega vpije za maščevanje Kristusova predraga Kri, ki je bila zanj zastonj prelita. — Ako te zdaj vest peče in očita, da je, ali bo pogubljena kaka duša, ker si jo pohujšal sè slabim zgledom, sè slabim svetovanjem, nagovarjanjem v greh, ali ji na poti bil, v dobrem jo zaderževal, oviral, norčeval se iz nje, oh, precej popravi pohujšanje; sam začni spodbudno, pobožno živeti, zapeljane, pohujšane osebe pa nagovarjaj, naj se z Bogom spravijo z dobro spovedjo, moli in pokoro delaj zanje, da boš zadostil božji pravici. Drugači se boj, da ne bo prišla zavoljo tebe pogubljena duša iz pekla po te in te potegnila sè sabo v večni ogenj, da boš ž njo tam terpel, kamer si jo s pohujšanjem pripravil. „Gdor pohujša keterega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kameň na vrat, in bi se potopil v globočino morja.“²⁾

Gorje, tedaj meni, ako bom druge pohujševal in satanu pomagal zapeljevati duše, ketere je Kristus odrešil sè svojo Rešnjo Kervjo. Koliko greha so že drugi storili zavoljo mene ker sem jih v greh napeljeval, slabo svetoval, priložnost greh delati jim dajal z nespodobno obleko, ker jih nisem opominjal, svaril pred grehom. „Gdo spozna pregreho (vse svoje grehe)? Očisti me mojih skrivnih grehov in zavoljo ptujih zanesi svojemu hlapcu“³⁾, zakaj, bojim se, da tudi meni praviš, kar si rekel Kajnu o moj Bog: „Kaj si storil? Glas kervi tvojega brata vpije z zemlje do mene. Zato bodi preklet.“⁴⁾ Ali „zavoljo ptujih grehov zanesi svojemu hlapcu,“ pohujšane duše bom z besedo, lepim zgledom, in molitvijo od greha odvräčeval in k pobožnemu življenju spodbujeval, za svoje in njih grehe pa pokoro delal in tako upam, da bom vsaj nekoliko popravil dano pohujšanje in pomiril svojo vest. Ravnal se bom po izreku svetega Leonarda Portomavriškega:

„Rajši vnreti, kaker smertni greh storiti.“⁵⁾

---

¹⁾ P. Segneri, il cristiano istruito p. r. 21.

²⁾ Mat. 18, 6.

³⁾ Ps. 18, 13.

⁴⁾ 1. Mojz. 4, 10. in 11.

⁵⁾ Manuale sacro.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: Nadškof Bernardin Dal Vago, nekedanji naš redovni generalj (P. Bernardin Portogruarski), † v Kvarakih 7. majnika t. l.; č. p. Bonifacij Pavliček, mašnik 1. reda sv. Frančiška naše okrajine, † v Zagrebu; rajni udje tretjega reda skupščine goriške: Mihael (Jožef) Flajban v Kojskem, Marija (Magdalena) Komavli v Gorici, Andrej (Frančišek) Ipavec v Gorici, Ana (Marija) Cekuta v Gorici, Rozalija (Barbara) Durjava v Ročinju, Anton (Frančišek) Bavcon v Pervačini.

Zahvala za vslišano molitev.

S Tiroljskega g. apr. 1895.

O neki priliki mi je obtičala majhna pa zelo koničasta koščica v goltancu. Prizadeval sem se na vso moč, da bi jo spravil s kašljem ven. A vse zastonj! Koščica se je še tembolj zabadala ob strani goltanca. Poskušal sem vse mogoče načine, a pomagalo ni nič. Slednjič mi pade v glavo misel, obrniti se do sv. Antonija. Mislil sem si — besed izgovoriti nisem mogel —: „O sv. Antonij Padovanski, pomagaj mi!“ Ob enem sem naredil tudi obljubo to naznaniti v „Cvetju“. In glej! Zakašljal sem še jedenkrat in — koščica je skočila pri tej priči iz goltanca.

Pred nekaj meseci sem se na levi roki tako strašno opeknel, da se je koža na vseh prstih in dlani spremenila v velike mehurje. Roke nikakor nisem mogel rabiti. Bati se je bilo, da udari vročina in oteklina k srcu. Tudi sedaj sem se zatekel k najbolj izvežbanemu zdravniku — k sv. Antoniju in obljubil uslišbo oznaniti v „Cvetju“, če ne bode nič nevarnega in bode oteklina kmalu izginila. In nisem se varal! Sv. Antonij se je tudi sedaj pokazal mogočnega priprošnjika. Oteklina se ni širila niti za spoznanje in čutil nisem od takrat nikake bolečine. Roka je bila v štirinajstih dneh zdrava, tako, da sem jo že lahko rabil in sedaj še sledu ni po opeklini. Velik je Bog v svojih svetnikih!

Ob enem pa se tudi priporočem pobožnim čitateljem „Cvetja“ v molitev, da bi mi Bog dal po priprošnji sv. Antona in sv. Jožefa milost, srečno dovršiti zrelostni izpit.

B. L. K., osmošolec.

---

vorjenje, ničesar ne vem in nisem videl niti slišal ničesar o tisti reči; ničesar bi bil tukaj torej nekak partitiven roditnik.

„Na str. 93. ne „Korsiko“, ampak: „Korziko.“ — Korzika je le nemška izreka; izvirna in v italijanščini pač tudi še zdaj navadna je Korsika. Po naše bi torej ne bilo napak rečeno: „Kórsika.“

„Na str. 122., 127. ne: „Penezev“, ampak: „Penezov.“ — Ako pišemo „Slovencev“, ne „Slovenčov“, smemo in moramo dosledno pisati tudi „penezev“, ne „penezov“. Tistemu z namreč, ki je iz starišega dz, je par c (t. j. ts) in, kaker c, tako je torej tudi tisti z mekak glas; terd je stari z, ki je nastal iz g ali gh ob času, ko se je tudi k spreminjal v s. Torej v ózom kaker n a n o s o m; pa: p é n e z e m, k n é z e m, v i t e z e m kaker: S l o v é n c e m, s t r i c e m, d é l a v c e m itd.

Poglejmo nekoliko na dalje v knjizico!

Na str 28 beremo: „Bilo je na večer 28. avgusta leta 185*.“ — Jaz bi imel raji: „To je bilo na večer“ itd. ali pa: „Na večer 28. avg. 185* je bilo.“ — Ravno tako str. 41: „Bili so to zame pomembni trenotki“, po moje: „To so bili“ itd. — Str. 99: „Bila je v ognju“, po moje: „Vsa je bila v ognju“. — Str. 100: „A bilo je že skoro povsodi prepozno“, po moje: „Ali skoraj povsod je bilo že prepozno“ — itd.

Str. 29: „štirioglatega“, po moje: „štirivoglatega“.

Str. 32: „Dej, moliva!“ — Jaz bi pisal: „Daj —“ saj se pravi: „Dájva, molíva!“ — ni torej od d é t i, temuč od d a t i.

Str. 43: „svoj nov naklep“, prav bi bilo: „svoj novi naklep“.

Str. 44: „Nakrat“, prav: „naenkrat“. V nemškem „aufeinmal“ „ein“ ni nedoločni člen, temuč pravi števnik, naj se izgovori povdarjeno ali pa ne. Pri nas se, kar vem, n tudi vedno razločno izgovarja, le samoglasnik pred njim se izgublja, da ne stojita dva skupaj: n a n k r a t.

Str 46: „jenjalo“, bolje: „nehalo“; „jenjati“ je iz srednjenemškega „hengen“ — „Ilóvice“ — ali ne bi bilo pisati „Je-lóvice“?

Str. 47: „Kakor strepeče list ob s a p i n e m d i l u“ — to, menim, da ni po domače povedano. Sapa ni oseba, torej ji ne gre posestvo niti posesivni pridevnik. Ali ne bilo lepše: „ko potegne sapa“? — Namestu „vejevje“ bi bilo bolje „vejje“ (Trub. v e j e), ssl. v é i j e.

Str. 55: „vinček“ — bolje in lepše bi bilo na vsak način „v i n c e“ ali „v i n č c e“, kakor se govori na Dolenjskem.

Str. 74: „petelini so že odpeli po vaseh, na Breznici je pa vabilo k maši“ — jaz bi to pisal: „petelini so bili že odpeli; na Breznici je vabilo k maši“ (brez „pa“), ali morebiti na tem mestu raji: „petelini so bili komaj odpeli, na Breznici je že k maši vabilo“ (ne: „je pa vabilo k maši“). Tako tudi: „Mati so jih morali namazati, oče so pa žrebelj zabili“ (ne: „so pa zabili žrebelj“). Str. 75: „Iz nje so se slišali še zvonci in meketanje, za vasjo po lipah in germovju so pa senice ščebetale“ (ne: „so

pa ščebetale senice"). Str. 82: „potem pa ogenj podtika“ (ne: „pa podtika ogenj“).

Str. 81: „na take cvetlice se vlije čisti špirit“, prav: „čist špirit“.

Str. 93: „solza, ki ji kane iz očesa, bila je dovoljni dokaz bolečin“, prav: „dovoljen dokaz“.

Str. 96: „Bila je velika bojna ladja . . . Videli so pomorščaki“ . . . Jaz bi pisal: „To je bila velika vojna ladja . . . Mornarji so videli“ . . . („Mornar“ je seveda it. *marinaro*; ali kako moremo deržati „mornarico“, ako zaveržemo „mornarja“? Seveda bi bila „mornarica“ ali po hrv. „mornárica“ po pravici le mornarjeva žena, ne: *marina*; za poslednje bi se moralo reči pač „mornárnica“, ako namreč res ne smemo reči, ne vem zakaj ne, „marina“.)

Str. 98: „nikdo“, prav: „nihče“; „nikdo“ more biti pri nas le po „nekedo“ ponarejeno; prav je samo v narečjih, ki ne pristavljajo nikavnicam partikule *r = že*, kakor v štajerskem, kjer se govori kaj tudi namestu *kar*.

Str. 101: „Smrt njim“, prav: „jim“.

Str. 103: „Silili so kristijanom v roke kadilo, da mu je zažigajo.“ Jaz bi pisal: „Kristijanom so silili kadilo v roke, da bi mu ga zažigali“. Podobno: „Druge so vodili nazaj v ječe, da bi se borili z divjimi zvermi“, ne: „da se boré“.

Str. 108: „Ko so zajeli vojaki kristijane v katakombah, bila je med njimi tudi Evfronija“. Po moje: „Ko so vojaki zajeli kristijane v katakombah, je bila mej njimi tudi Evfronija“.

Str. 109: „Pomni, da pride čas, ko daš račun od svojih del“. Bolje menda: „Pomni, da pride čas, ko boš dajal račun“.

Str. 118: „Živa“, prav: „Šiva“, ali bolj primerno naši slovenščini „Šiv“ ali „Siv“. Glasu *ž* ne pozna indovščina. To ime ima v sanskerti *ś*, kar je bil mej *š* in *s* srednji glas, ki se nadošča v litvanščini s pravim *š*, v slavenskih jezikih pa s pravim *s*. Prav za prav bi bili stari Slovenci ime indovskega boga Šiva po svoje izgovarjali Sívü, kar bi dalo v naši sedANJI slovenščini Sà:v, gen. Sva; ali po navadnem pravopisu Šèv, Sva. — „žreci“, prav: „žerci“ t. j. „žrci“. — „Nebo ostane vedro“, prav: „Nebó' vedró' osta'ja“.

Str. 124: „Nožice v mehke črevljčke povila“, prav menda: „obula“. Seveda to ne dela rime s „kupila“, ali kedo bi jo bil pogrešal? Tudi na str. 62 je rima križa neke neprimerne zveze: „Bezga sad in cvet in listi — Kri skaljeno nam očisti.“ Lehko bi se bilo reklo: „Bezeg kri skaljeno čisti — S cvetom, sadom, tudi z listi“.

Na str. 36 sem opazil „variha“ namestu zdaj gospodujočega „varuha“; sicer ne vem, ali je neposredno moj nauk imel ta vspéh, vendar me veseli, da preoblada resnisa po komer koli.

Toliko o jeziku naše knjižice, ki je sicer sploh prav dober. Glede tvarine se vjemamo večinoma s prijazno oceno v „Ljubljanskem Zvonu“.